Dosarul nr. 1a-2115/21 *(1-19171373-02-1a-08102021)*
Judecător: Ion Dadu

D E C I Z I E
În numele Legii

04 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Igor Mânăscurtă
Judecători: Oxana Robu și Stelian Teleucă
Cu participarea
Procurorilor: Oleg Popov, Cătălin Scutelnic
Avocatului: Natalia Bayram

A examinat în ședință publică în ordine de recurs, recursul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 privind rejudecarea cauzei penale de învinuire a lui **Doncă** ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal al RM în temeiul art. 559/1 Cod de Procedură Penală al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 20.11.2019 – 28.06.2021;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău de la 08.10.2021 – 04.10.2023;
Procedura citării a fost legal executată.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021.

Avocatul Natalia Bayram și Doncă Gheorghe au solicitat respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021, ca fiind nefondat.

Succesorul victimei ***** Ion a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021.

Asupra recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă:

1. Prin *sentința Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021* ***inculpatul Doncă ***** (născut la data de *****, *****)*** învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal al RM a fost achitat pe motivul că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat, conform art. 390 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală. A recunoaște dreptul persoanei achitate Doncă ***** la repararea prejudiciului cauzat de acțiunile nelegitime, ale organului de urmărire penală.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Doncă ***** este învinuit de organul de urmărire penală în faptul că, în data de 21.10.2008, aproximativ la orele: 03:00, în drumul din partea de est al s. *****, rn. *****, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Vasile Croitoru în urma relațiilor reciproc ostile cu Andrei *****, din motive de dușmănie, intenționat i-a aplicat ultimului lovituri cu pumnul, peste cap și diferite părți ale corpului, cauzându-i traumă bontă a abdomenului cu ruptura a mezenterirului care a adus la hemoragie puternică internă în cantitate de 3500 ml de sânge, contuzie a intestinului gros cu hemoragie în jur, formații de excoriații a feței, urechei drepte cu eliminări de sânge, ce au adus la șoc traumatic, leziuni care se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață ce au dus la deces.

Acțiunile lui Doncă Gheorghe au fost încadrate juridic de către organul de urmărire penală în baza art. 151 alin. (4) Cod Penal, după semnele calificative: „Vătămărea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, săvârșit din motive de dușmănie, care au provocat decesul victimei”.

3. *Împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 a declarat recurs acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Doncă ***** să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzută la art. 151 alin. (4) Cod Penal şi a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.*

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

-prin declarațiile martorilor în cauză s-a dovedit cu certitudine că anume ambii inculpați i-au aplicat lui ***** A. multiple lovituri cu pumnii și picioarele și o bâtă, cauzându-i vătămarea corporală gravă care a dus la deces;

-aceste probe sunt în coroborare directă și cu rezultatele expertizei medico-legale, conform căreia leziunea corporală care a dus la deces putea să survină de la mai multe lovituri;

-în ce privește declarațiile martorilor Cula Ion şi Croitoru Vasile, acuzarea de stat consideră că, acestea urmează a fi apreciate critic de instanța de judecată, deoarece Croitoru Vasile şi-a ispășit deja pedeapsa şi depozițiile acestuia sunt contradictorii cu cele depuse la faza de urmărire penală, când ultimul, respingând orice acuzație, a declarat că, atunci când a văzut că Ion Cula şi Doncă Gheorghe se bat, el s-a implicat doar să-i despartă şi s-a sfârșit conflictul. Iar în cadrul cercetării judecătorești a declarat contrariul, şi anume că Gheorghe Doncă s-a implicat doar că să-i disperseze şi că doar el l-a lovit pe Andrei *****;

-instanţa de judecată urmează să atragă atenţie deosebită declaraţiilor martorilor S. Guşă şi VI. Paraschiv, deoarece organul de urmărire penală, având scopul asigurării veridicităţii declaraţiilor martorilor S. Guşă şi VI. Paraschiv s-a prezentat ultimilor spre recunoaștere fotografiile inculpaților fără a indica familiile lor pentru a confirma faptul cine a lovit în A. ***** şi declarațiile lor s-au dovedit a fi veridice, recunoscându-i după fotografii pe inculpaţi;

-mai mult ca atât, succesorul părţii vătămate, la fel, a confirmat că fratele lui a fost lovit de două persoane, acest fapt l-a aflat de la Guşă Sergiu şi Paraschiv Vladimir;

-astfel, apărarea persoanei, mai cu seamă a vieţii şi integrităţii fizice ale acesteia, constituie o preocupare constantă, comună a tuturor sistemelor de drept, din orice orânduire socială, viaţa şi sănătatea fiind ocrotite de lege nu atât ca fenomene biologice, ci, mai presus de toate, ca fenomene sociale, ca valori primare şi absolute a oricărei societăţi, ca o condiţie indispensabilă a însăşi existenţei societăţii omeneşti. Legea ocrotește nu numai interesul fiecărui individ de a trăi într-un mod sănătos, de a-şi conserva şi prelungi viaţa, dar mai ales, interesul societății ca viața şi integritatea fizică a fiecărui om să fie păstrate şi respectate de ceilalți, acestea fiind hotărâtoare pentru existenţa societăţii, care nu poate fi concepută decât ca formată din indivizi în viaţă;

-prin urmare, infracţiunea de vătămare intenţionată gravă a integrităţii corporale sau a sănătății, care a provocat decesul victimei, este una din cele mai grave forme de manifestare a violenței împotriva ființei umane, deoarece încălcarea dreptului de a trăi creează o stare de nesiguranță socială, un dezechilibru periculos pentru însăşi existenţa societăţii;

-de aceea este şi firesc ca astfel de acte de încălcare a legii penale, care vizează relaţiile sociale ce ocrotesc sănătatea şi viaţa, cele mai de preţ valori ale omului, să stea în vizorul întregii colectivităţi şi, desigur, în primul rând, în atenția organelor de drept, cărora le revine sarcina de a apăra individul împotriva faptelor

antisociale în vederea ocrotirii fizice, protecţiei juridice a vieţii, precum şi a principalelor ei suporturi - integritatea corporală şi sănătatea;

-în aceeaşi ordine de idei este necesar de menționat că, în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) Cod Penal, infracţiunea este o faptă (cazul nostru acțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvîrşită cu vinovăţie şi pasibilă de pedeapsă penală, iar în temeiul art. 17 Cod Penal se consideră că infracțiunea a fost comisă cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conştient, survenirea acestor urmări;

-potrivit doctrinei de specialitate latura subiectivă a infracțiunii o constituie atitudinea psihică a persoanei faţă de fapta săvârșită şi faţă de consecințele ce au survenit sau au putut să survină ca rezultat al comiterii infracţiunii;

-latura subiectivă este caracterizată de următoarele semne: vinovăția sub formă de intenţie sau imprudență, motivul și scopul infracțiunii. Vinovăţia este un semn principal al laturii subiective şi este absolut necesar pentru caracterizarea oricărei infracţiuni. Deci, latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod Penal se caracterizează doar prin intenţie directă;

-cu atât mai mult deși s-a depus cerere solicitând ca instanţa să-şi decline competenţa şi anume cu remiterea cauzei privind rejudecarea cauzei către instanţa competentă - Curtea de Apel Chişinău, care a emis o sentinţă de condamnare în privinţa lui Doncă Gheorghe pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal, instanţa de judecată Judecătoria ***** la 07.02.2020 a respins cererea acuzatorului de stat, încheierea nefiind susceptibilă de atac, odată cu fondul cauzei;

-tot în cadrul şedinţei de judecătă prezentând materiale suficiente pe faptul că martorul Paraschiv Vladimir se află stabilit cu domiciliul în Republica Polonă, iar martorul Guşă Sergiu pe teritoriul Republicii Italiene şi datorită situației pandemice nu se pot deplasa în R. Moldova, a fost înaintat demers privind dispunerea de asistenţă juridică internaţională solicitând audierea acestora în calitate de martori cu elucidarea circumstanțelor care interesează în ședința de judecată;

-deşi în demersurile înaintate a fost indicat expres toate datele personale obţinute, în special numerele de telefonie mobilă care le dețin martorii vizați, emise de companiile de telefonie mobilă unde-şi au domiciliul pe teritoriul statelor străine, instanţa de judecată la 26.03.2021 prin încheierea emisă a dispus respingerea demersurilor acuzatorului de stat privind dispunerea de asistență juridică internaţională la cauza penală menționată ca fiind neîntemeiată invocând motivul riscului tergiversării examinării cauzei în instanța de judecată;

-cu atât mai mult instanța şi-a depăşit vădit competența prin recunoaşterea dreptului persoanei achitate şi anume dreptul lui Doncă Gheorghe la repararea prejudiciului cauzat de acţiunile nelegitime, ale organului de urmărire penală.

4. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.

Prin Legea nr. 246 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare 18.08.2023, cu excepţia art.IV, V pct.1–9 şi 11–16 şi art.VII - 01.09.2023, s-a dispus modificarea articolului 461 Cod de Procedură Penală, după cum urmează:

(1) Prevederile art.431–434 se aplică în mod corespunzător examinării cererii de revizuire. (2) În cazul organizării unei şedinţe publice, dezbaterile sunt limitate la întrunirea condiţiilor pentru admiterea cererii de revizuire. Neprezentarea părţilor nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023 a dispus examinarea în ordine de *recurs*, conform prevederilor art. art. 431-434 Cod de Procedură Penală, a cererii de recurs declarată de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 privind rejudecarea cauzei penale de învinuire a lui Doncă ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal al RM în temeiul art. 559/1 Cod de Procedură Penală al RM.

Totodată, instanța de recurs relevă că, prin Legea nr. 189 din 14.07.2022 „pentru modificarea unor acte normative”, în vigoare 26.07.2022 a fost abrogat art. 559/1 Cod de Procedură Penală, care reglementa procedura de rejudecarea celor judecați în lipsa lor, în caza de extrădare.

5. La judecarea recursului, procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021.

Avocatul Natalia Bayram și Doncă Gheorghe au solicitat respingerea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021, ca fiind nefondat.

Succesorul victimei ***** Ion a solicitat admiterea recursului declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021.

6. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de

Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021, casând încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 20 decembrie 2019 și sentința Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 total, inclusiv și din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală al RM și dispune rejudecarea cauzei penale de către instanța de fond, în alt complet de judecată,* reieșind din următoarele considerente.

6.1. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 1) Cod de Procedură Penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 1) sentinţele pronunţate de judecătorii privind infracţiunile uşoare pentru săvîrşirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Conform art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. (2) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. d) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

6.2. Instanța de recurs notează că temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de Procedură Penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

Potrivit art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. (2) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În *cauza Tierce ș.a. versus San Marino, 2000*, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

6.3. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de Procedură Penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității

și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În conformitate cu art. 384 alin. (3) Cod de Procedură Penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) Cod de Procedură Penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșit de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Potrivit art. 394 alin. (1), pct. 1) și 2) Cod de Procedură Penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiată concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

6.4. Din materialele cauzei penale, instanța de recurs desprinde că, la data de 28 octombrie 2019, în secția de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei ***** (sediul Central) a fost înregistrată cererea înaintată de către avocatul Natalia Bayram în interesele condamnatului Doncă Gheorghe prin care se solicită admiterea prezentei cereri de rejudecare a cauzei prin care Doncă Gheorghe a fost condamnat în baza Deciziei Curții de Apel Chișinău la data de 07.11.2016 la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

Astfel, avocatul Natalia Bayram în interesele condamnatului Doncă Gheorghe, în cererea înaintată a solicitat deschiderea procedurii de rejudecare, conform regulilor prevăzute de art. art. 463-465 Cod de Procedură Penală, cu suspendarea Deciziei Curții de Apel Chișinău din 07.11.2016, prin punerea în libertate a condamnatului cu aplicarea unei măsuri neprivative de libertate până la soluționarea cauzei în fond.

De asemenea, s-a solicitat a examina din nou probele care au fost administrate în cursul judecării precedente a cauzei, cu casarea Deciziei Curții de Apel Chișinău din 07.11.2016 și menținerea sentinței instanței de fond, Judecătoria ***** din 10.02.2010.

Din materialele cauzei penale de învinuirea lui Doncă Gheorghe și Croitoru Vasile de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin. (4) Cod Penal, prezentate instanței, s-a constat că, la data de 10 februarie 2010 de către Judecătoria ***** a fost pronunțată sentința pe cauza penală de învinuirea lui Croitor Vasile și Doncă Gheorghe, prin care Doncă Gheorghe a fost achitat de către instanța de judecată, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat. Cauza a fost examinată cu participarea lui Doncă Gheorghe.

La data de 05 martie 2010, acuzatorul de stat a declarat apel împotriva sentinței Judecătoriei ***** din 10 februarie 2010, prin care inculpatul Doncă Gheorghe a fost achitat.

La data de 13 mai 2010, Curtea de Apel Chișinău examinând cauza în lipsa condamnatului Doncă Gheorghe a pronunțat o Decizie prin care apelul acuzatorului de stat a fost admis, cu casarea sentinței Judecătoriei ***** din 10 februarie 2010 și pronunțată o nouă hotărâre prin care a dispus recunoașterea inculpatului Doncă Gheorghe vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal și cu aplicarea art. 79 Cod Penal, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani.

Împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, apărătorul inculpatului Doncă Gheorghe a declarat recurs.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție prin decizia pronunțată la data de 23 februarie 2016 a admis recursul apărătorului inculpatului Doncă Gheorghe, casând total Decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2010, cu remiterea spre rejudecare cauza în instanța de apel.

La 07 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău, judecând apelul acuzatorului de stat împotriva sentinței din 10.02.2010 în lipsa condamnatului Doncă Gheorghe, a pronunțat decizia prin care a dispus casarea sentinței în partea ce ține de achitarea inculpatului Doncă Gheorghe și a pronunțat o nouă hotărâre prin care ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani închisoare.

Reieșind din materialele examinate în instanța de judecată, Decizia Curții de Apel Chișinău din data de 07.11.2016, prin care Doncă Gheorghe a fost condamnat definitiv la 6 (șase) ani de închisoare, i-a fost adusă ultimului la cunoștință la data de 24.11.2019, contra semnătură în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, după ce a fost extrădat de către autoritățile statului italian și preluat de autoritățile competente ale R. Moldova.

Conform procesului-verbal de reținere din data de 11 octombrie 2019, se confirmă faptul că, Doncă Gheorghe în temeiul Deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 07.11.2016 cu nr. 1a-439/2016 a fost extrădat.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul din 20 decembrie 2019 s-a admis parțial cererea avocatului Natalia Bayram în interesele condamnatului Doncă Gheorghe privind rejudecarea procesului penal prin care ultimul a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod Penal la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) ani. S-a dispus rejudecarea cauzei penale prin care Doncă Gheorghe a fost condamnat în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 07.11.2016 în baza art. 151 alin. (4) Cod Penal la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, conform

regulilor de procedură privind judecarea în prima instanță, fără suspendarea executării hotărârii supuse revizuirii.

6.5. Prin sentința Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 inculpatul Doncă ***** învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal al RM a fost achitat pe motivul că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat, conform art. 390 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală.

În ședința de judecată în instanța de fond, *inculpatul Doncă Gheorghe* fiind audiat a declarat că, vina imputată nu o recunoaște și că, la data de 20.10.2008, în jurul orelor 00:00 a fost telefonat de către Croitoru și a ieșit la poartă casei sale aflate în s. Lăpușna, rn. *****, la poartă era Cula Ion împreună cu Croitoru. Atunci, Croitoru i-ar fi spus să meargă cu el la locul de muncă, în s. *****, rn. *****, pentru a-i ține companie, deoarece ar fi avut un conflict. Pe drum, Croitoru ar fi fost telefonat și nu au ajuns la locul unde s-ar fi pornit, dar s-au oprit la marginea carosabilului, în s. ***** și a convenit la telefon să nu meargă la „cardon", dar să se oprească. După ceva timp, a coborât și el împreună cu Cula Ion din automobil, acolo mai erau trei persoane. În acel moment, Croitoru s-ar fi retras într-o parte cu o altă persoană, acolo a început conflictul, nu ține minte detalii, dar își amintește că, după aceasta Croitoru s-a apropiat de acea persoană și s-a interesat dacă este bine și va ajunge acasă. Menționează inculpatul că, pe Andrei ***** nu-l cunoștea până la moment, nici vizual măcar. În noaptea din data de 21.10.2008, nu i-a aplicat careva lovituri lui ***** Andrei și nu a văzut ca acesta să se fi încăierat cu cineva, a auzit că s-a bătut cu Croitoru, dar nu a văzut nimic. Indică că, careva discuții separate cu ***** Andrei nu a avut în acea seară, doar cu Gușă ar fi vorbit separat. Susține că, nu a văzut ca ***** Andrei să fi fost lovit de către cineva, dar a aflat a doua zi că acesta ar fi decedat, a fost informat de către colaboratorii de poliție. Suplimentar, a indicat că, cu Croitoru se cunosc de ceva timp, dar Cula Ion îi este vecin și când a fost telefonat noaptea de către Croitoru nu i-a spus de ce să iasă la poartă și ce v-or face. S-a urcat pe bancheta din spate și știa că merge spre „cardon", dar nu cunoștea detalii și nu știa cu cine va sta. De acasă nu a luat careva obiecte și nici în mașină nu erau. Drumul făcut de ei a durat în jur de 30/40 minute și au mers direct spre o destinație. La fel, în mașină nu au discutat nimic cu Croitoru, nu cunoștea despre ce urmează să vorbească și cu cine la fața locului. Când Croitoru a stopat mijlocul de transport și a ieșit, el a coborât cu Cula Ion peste vreo 4-5 minute, la fața locului era Croitoru cu încă vreo 3 persoane necunoscute și ei s-au apropiat de acele persoane. Croitoru Vasile împreună cu unul dintre ei a mers într-o parte, la o distanță de vreo 10-15 minute. Reiterează inculpatul că, în momentul când a coborât cu Cula Ion din automobil, Croitoru Vasile se certa cu careva din persoane și după ce acesta a plecat într-o parte, el cu Cula Ion au rămas cu celelalte persoane și s-a întins cu Gușă, pe care nu-l cunoștea, dar mai apoi a aflat numele și prenumele. Croitoru Vasile s-ar fi reîntors singur,

fără acea persoană (victima ***** Andrei) și atunci au mers și l-au întrebat dacă se simte bine și va ajunge acasă, la care ultimul a comunicat că se simte bine și ei au decis să plece. A doua zi, la poliție a aflat că acea persoană cu care el s-a încăierat era Gușă Sergiu, a fost o altercație și a fost lovit de către ultimul. O altercație între toate persoanele nu a fost și nici cu piciorul nu a lovit în nimeni. Pe Guță l-ar fi lovit, dar nu cu piciorul.

În cadrul examinării cauzei în instanța de judecată în susținerea acuzării înaintate inculpatului Doncă Gheorghe acuzatorul de stat a prezentat drept probe:

-declarațiile succesorului părții vătămate ***** Ion;
-declarațiile martorului Croitoru Vasile;
-declarațiile martorului Cula Ion;
-declarațiile martorului Starinschi Valentin;
-declarațiile martorului Cujbă Ioana;
-declarațiile martorului Codreanu Ion;
-raportul de expertiză medico-legală nr. 208;
-raportul de expertiză medico-legală nr. 2273 din 23.10.2008;
-procesul-verbal de cercetare la fața locului a casei cet. Sergiu Gușă;
-procesul-verbal de cercetare la fața locului.

Colegiul Penal reieșind din procedura judecării recursului notează că în cazul în care prin recurs se contestă o sentință de achitare sau de încetare a procesului pentru a fi cercetate probele este necesară întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 336 Cod de Procedură Penală.

Faptul dat se impune ținând cont de dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, cât și de prevederile art. 415 alin. (2^1) Cod de Procedură Penală, potrivit cărora, *judecînd apelul declarat împotriva sentinţei de achitare, instanţa de apel nu este în drept să pronunţe o hotărîre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum şi a martorilor acuzării solicitaţi de părţi. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declaraţiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanţial condamnarea inculpatului.*

Instanța de recurs nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora a fost achitat de prima instanță.

După o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel/recurs să solicite o nouă audiere atât a inculpatului,

cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Administrarea respectivelor mijloace de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

Celelalte declarații și probe materiale în acuzare examinate în prima instanță, urmează în mod obligatoriu să fie verificate prin citirea lor în ședința de judecată a instanței de apel de către procuror.

Instanța de apel/recurs, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, poate din oficiu să verifice probele administrate de prima instanță, însă fără a înrăutăți situația inculpatului.

6.6. În această ordine de idei, Colegiul Penal atestă că sentința de achitare a inculpatului Donică ***** pronunțată în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală a fost atacată cu recurs de către acuzatorul de stat prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Doncă ***** să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzută la art. 151 alin. (4) Cod Penal şi a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Colegiul Penal raportând cele menționate supra la speța supusă examinării constată că partea acuzării a contestat cu recurs legalitatea și temeinicia unei sentințe de achitare a inculpatului în temeiul art. 390 alin. (1), pct. 2) Cod de Procedură Penală, solicitându-se pronunțarea unei sentințe de condamnare în privința inculpatului Doncă *****.

Reieșind din procedura de judecare a recursului, instanța de recurs notează că în acest context nu poate fi controlat fondul cauzei, or, instanța de recurs trebuie să acceptate constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

Tot în acest context, urmează a fi notat faptul că, reieșind din solicitarea formulată prin cererea de recurs declarată împotriva sentinței instanței de fond este imperativă audierea inculpatului și a martorilor, cercetarea probelor și întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată în conformitate cu prevederile art. 336 Cod de Procedură Penală, acțiuni care nu pot fi întreprinse la judecarea recursului, respectiv, instanța de recurs nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare sau de achitare bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora instanța de fond a dispus achitarea inculpatului Doncă ***** de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod Penal, pe motiv că, fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Respectiv, Colegiul Penal reține că, în această situație se impune necesitatea de a fi administrate probe suplimentare, însă a proceda la suplinirea acestei omisiuni în procedura de judecare a recursului ar însemna a lipsi părțile de posibilitatea formulării unei căi de atac împotriva deciziei pronunțate de către instanța de recurs, încălcându-li-se astfel dreptul la un recurs efectiv.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că, deși Convenția nu impune statelor crearea unui dublu nivel de jurisdicție, dacă acestea hotărăsc să implementeze un astfel de sistem, ele au obligația să vegheze ca justițiabilii să se bucure în fața instanțelor de apel de garanțiile fundamentale ale art. 6 paragraf 1 din Convenție *(cauzele Delcourt contra Belgiei, 17 ianuarie 1970, paragraful 25, cauza Iorga contra României, 25 ianuarie 2007, paragrafele 34-52).*

Prin urmare, dreptul de acces la o instanță trebuie să fie respectat și de către instanța de recurs.

Astfel, garanțiile procesuale menite să asigure aflarea adevărului, dreptul la apărare al celui judecat și dreptul la un proces echitabil sunt reglementate prin dispozițiile art. art. 17, 24, 25, 26 Cod procedură penală, prin art. 26 din Constituție, precum și prin dispozițiile art. 6 paragraf 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, 1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

În jurisprudența CEDO, în *cauza Krombach vs Franța, 13 mai 1991*, Curtea a menționat că statele contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 paragraf 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept.

6.7. Colegiul Penal reieșind din limitele judecării recursului constată că la această etapă instanța de recurs nu este abilitată cu dreptul de a audia inculpatul și

martorii, de a cerceta probe și de a întocmi proces-verbal al ședinței de judecată, iar în vederea creării părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei, deoarece audierea inculpatului și a martorilor este o procedură obligatorie prin prisma prevederilor art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, în cazul în care se dispune condamnarea persoanei după o sentință de achitare, se impune adoptarea soluției prevăzute de art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod de Procedură Penală, și anume casarea încheierii Judecătoriei *****, sediul Central din 20 decembrie 2019 și a sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de fond, în alt complet de judecată.

6.8. La rejudecarea cauzei penale instanța de fond urmează să înlăture lacunele comise, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependenţă de probele acumulate, să pronunţe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces.

7. În conformitate cu art. art. 409 alin. (2), 449 alin. (1), pct. 2), lit. d), 447-448, 463-465 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Recursul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura rl. *****, Ghenadie Beregoi împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021, se admite, casând încheierea Judecătoriei *****, sediul Central din 20 decembrie 2019 și sentința Judecătoriei *****, sediul Central din 28 iunie 2021 total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de Procedură Penală și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Igor Mânăscurtă

Judecător: Oxana Robu

Judecător: Stelian Teleucă